

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/9/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8416203305
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:8416203305.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov Mgr. Dušana Ďuriana a JUDr. Renáty Deákovej, ako členov senátu, vo veci starostlivosti o maloletého W. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. XXX/XX, XXX XX A. A., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, so sídlom ČSA 7, 974 01 Banská Bystrica, dieťa rodičov - matky K. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. XXX/XX, XXX XX A. A. a otca V. W. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom K. K. XXXX/X, XXX XX K., v konaní o návrhu otca maloletého na zníženie jeho vyživovacej povinnosti a o návrhu matky maloletého o zvýšenie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 12P/4/2016-84 zo dňa 20. 12. 2016, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým návrh matky na zvýšenie výživného zamietol, p o t v r d z u j e .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol o návrhu otca na zníženie výživného voči maloletému W., určeného naposledy rozsudkom Okresného súdu Kežmarok č. k. 5P/332/2013-35 zo dňa 06. 02. 2014 a súčasne zamietol aj návrh matky na zvýšenie výživného v prospech maloletého. Pre účely svojho rozhodnutia zisťoval aktuálne pomery rodičov maloletého dieťaťa a samotného dieťaťa a dospel k názoru, že v súčasnosti nie sú splnené podmienky na zmenu rozhodnutia o výživnom v zmysle §-u 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej aj „Zákon o rodine“) z dôvodu, že je v schopnostiach a možnostiach otca maloletého dosahovať príjem zo závislej činnosti aspoň vo výške minimálnej mzdy z dôvodu, že k získaniu príjmu zo zamestnania otcom nebránia žiadne objektívne prekážky, keď nemá zdravotné problémy, dosiahol vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa. Otec dieťaťa ale nekoná tak, aby využil svoj vek a kvalifikáciu na získanie dostatočného príjmu pre plnenie si vyživovacej povinnosti vo vzťahu k maloletému. Súd prvej inštancie konštatoval, že príjem otca vykázaný vo výške 103 € mesačne nie je primeraný jeho zárobkovým možnostiam a schopnostiam. Otec je podľa názoru súdu prvej inštancie schopný práce a výška jeho príjmu závisí výlučne od jeho snahy a ochoty.

1.1. Aj keď od poslednej úpravy výživného došlo k zvýšeniu nevyhnutných výdavkov na maloletého, súd nevyhovel ani návrhu matky na zvýšenie výživného z rovnakých dôvodov, pre ktoré návrh otca na zníženie výživného zamietol, že ani matkin príjem nezodpovedá jej možnostiam a schopnostiam.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadla odvolaním len matka maloletého vo výroku, ktorým bol jej návrh na zvýšenie výživného zamietnutý. Nerozumela odôvodneniu rozhodnutia súdu prvej inštancie v bode 12, kde súd poukazoval na jej neprimerane nízky príjem a namietala, že súd prvej inštancie si zrejme nie celkom uvedomil, že zvýšenia výživného sa domáhala nie pre seba, ale pre syna W. z dôvodu, že v septembri 2016 maloletý nastúpil do základnej školy, čím sa zmenili pomery na jeho strane tým, že sa zvýšili výdavky na zabezpečenie jeho potrieb. Pred súdom prvej inštancie zvýšené výdavky preukázala listinnými dôkazmi. Zdôraznila, že otec maloletého okrem súdom určeného výživného na

výživu maloletého W. žiadnym spôsobom neprispieva a zvýšené výdavky na starostlivosť o syna hradí ona z príjmu, ktorý zistil súd prvej inštancie, a to pri osobnej starostlivosti o syna. Súdu prvej inštancie podľa názoru matky uniklo, že finančné prostriedky, ktoré na výživu a starostlivosť o maloletého vynakladá, má z predaja rodinného domu a tiež pokiaľ ide o jej schopnosti a možnosti, že externe študuje. Bola toho názoru, že jej osobná starostlivosť o dieťa vrátane každodenného odprevádzania maloletého do školy a jeho vyzdvihnutia zo školy, jej možnosti zamestnať sa, značne obmedzujú. Tieto skutočnosti by však podľa jej názoru ako argumenty v neprospech maloletého použité byť nemali. Súd prvej inštancie neprihliadol na jej tvrdenia, že otec maloletého nemôže mať príjem iba vo výške 103 € mesačne, keď je majiteľom osobného motorového vozidla Audi, na ktorom sa vozí a platí si mobilný telefón, potrpí si na kvalitné oblečenie a chodí na zahraničné dovolenky. Súd prvej inštancie sa ani nesnažil vyhodnotiť tieto skutočnosti, hoci v opačnom prípade by dospel k záveru, že jej návrh na zvýšenie výživného pre maloletého bol dôvodný. Tejto skutočnosti si je vedomí aj otec maloletého, ktorý ihneď potom, ako po pojednávaní z budovy súdu vyšli, s úsmevom na tvári matke povedal, že on by platil na syna výživné aj 300 € mesačne, keby mi takú povinnosť súd uložil. Navrhla, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a jej návrhu na zvýšenie výživného na maloletého vyhovel.

3. K odvolaniu matky sa vyjadril otec maloletého, ktorý zopakoval, že nemá z čoho platiť zvýšené výživné a upozorňoval, že bola to práve matka, ktorá zapríčinila rozvrat rodiny a opustila ho kvôli inému mužovi, s ktorým žije v spoločnej domácnosti, tak by jej mal pomáhať tento muž. Auto, o ktorom sa vyjadruje matka je šesťnásť ročné, na kúpu a chod ktorého výrazne prispeli jeho rodičia, s ktorými žije v spoločnej domácnosti a zabezpečuje ich dennú prepravu. Matka je taktiež vlastníčkou motorového vozidla značky Subaru. Auto potrebuje aj za účelom návštevy syna, s ktorým sa matka bez dohody s ním odťahovala z K. do A. A.. Popieral, že by sa zúčastňoval zahraničných dovoleniek. V roku 2016 strávil krátku štvordňovú dovolenku v Chorvátsku na pozvanie a náklady svojich priateľov. Nekupuje si žiadne kvalitné značkové oblečenie. Mobilný telefón je staršieho typu, v súčasnosti už bežná výbava každého občana. Telefón potrebuje otec aj na komunikáciu s maloletým a matkou vo veci starostlivosti o syna.

4. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu nevyjadril.

5. Krajský súd, ako súd odvolací, prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej aj „CSP“) z dôvodu, že dôkazy vykonané súdom prvej inštancie nebolo potrebné doplniť ani dokazovať a zistený skutočný stav veci bol postačujúci aj pre rozhodnutie odvolacieho súdu. Odvolací súd dospel k názoru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku je vecne správne, preto nevyhovel odvolaniu matky a rozsudok súdu prvej inštancie podľa §-u 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil, stotožňujúc sa v plnom rozsahu aj s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, na ktoré poukazuje a v odôvodnení svojho rozhodnutia sa podľa §-u 387 ods. 2 obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a doplnenie dôvodov vzhľadom na odvolacie námietky matky.

6. Konanie vo veci začalo 15. 06. 2016 doručením návrhu otca Okresnému súdu Kežmarok na zníženie výživného pre maloletého. Na Okresný súd Banská Bystrica bola vec prenesená po právoplatnom rozhodnutí Okresného súdu Kežmarok o prenesení miestnej príslušnosti podľa §-u 112 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“) z dôvodu zmeny bydliska maloletého. Okresný súd Banská Bystrica v rámci prípravy na pojednávanie lustráciou v sociálnej poisťovni zistil, od koho poberajú rodičia maloletého dieťaťa pravidelný príjem, vyžiadal si správu o výške vyplatených dávok v nezamestnanosti otcovi za obdobie od 01. 11. 2015 do 30. 04. 2016 a skúmal tiež, či sa otec maloletého zaujímal cez úrad práce, sociálnych vecí a rodiny o zamestnanie. Matka maloletého nepodala samostatný návrh na zvýšenie výživného na dieťa, ale v rámci vyjadrenia sa k návrhu otca na zníženie výživného uviedla, že návrh na zníženie výživného je nedôvodný a ona navrhuje, aby výživné bolo zvýšené počnúc mesiacom september 2016 na 140 € mesačne.

7. Na pojednávaní dňa 20. 12. 2016 vypočul súd prvej inštancie rodičov maloletého a vykonal dokazovanie obstaranými správami a rodičmi predloženými listinami. Matka maloletého v závere svojho vyjadrenia uviedla, že príjmy otca sú síce podložené, ale nie sú úplne pravdivé.

8. Podľa §-u 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

9. I keď konanie o výživnom pre maloletého W. začalo 15. 06. 2016, bolo potrebné ho v zmysle §-u 395 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku prejednať podľa ustanovení CMP. Aj v konaní, ktoré môže súd začať bez návrhu platí ust. §-u 32 ods. 1 CMP, že účastníci sú povinní úplne a pravdivo opísať skutkové okolnosti potrebné na rozhodnutie, avšak bez ohľadu na splnenie takto uloženej povinnosti účastníkom, súd musí podľa §-u 35 CMP zistiť skutočný stav veci. Skutočný stav veci môže súd zisťovať len z dostupných registrov, z výpovedí účastníkov a nimi predložených alebo označených dôkazov. Pokiaľ účastníci zatajujú určité skutočnosti a nie je možné ich zistiť z verejne dostupných registrov, súd prvej inštancie, ani odvolací súd nemá ako zistiť skutočný stav veci.

9.1. Súd prvej inštancie dôsledne postupoval podľa ustanovení Civilného mimosporového poriadku a odvolacie námietky matky nie sú dôvodné. Nie je pravdivé tvrdenie matky v odvolaní, že sa súd prvej inštancie nezaoberal jej prednesmi ohľadne osobnej a majetkovej situácie otca, že ich nijako nevyhodnotil a nesnažil sa zistiť objektívne existujúce pomery na strane otca. Ak by aj otec mal príjem mimo skutočne vykázaného príjmu pre účely odvodov do Sociálnej poisťovne, pokiaľ ich otec neprizná, neoznami ich zamestnávateľ, alebo dôkaz o ich vyplácaní nepredloží ktorýkoľvek účastník, nemá súd inú možnosť, len vychádzať z údajov získaných zo sociálnej poisťovne, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a výpovedí účastníkov. Platí to nielen o príjmoch otca, ale aj o príjmoch matky, ktoré podľa názoru súdu prvej inštancie, s ktorým sa zhoduje aj odvolací súd, nezodpovedajú ich schopnostiam a možnostiam vzhľadom na ich vek, vzdelanie a pracovné možnosti.

9.2. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie nielen v bode 12, ale v celom rozsahu je zrozumiteľné a vyjadruje úvahy súdu, že nie je dôvod meniť pôvodné rozhodnutie o výživnom vychádzajúce z dohody rodičov, pretože ani jeden z nich nevyužíva svoj potenciál (alebo možno využíva len príjem z vykonávanej práce alebo inej činnosti nie je preukázateľný) a nielen otec, ale aj matka maloletého sa musia snažiť o dosiahnutie takého príjmu, aby boli schopní zabezpečiť všetky potreby maloletého dieťaťa. Zo mzdového listu matky vyhotoveného Advokátskou kanceláriou Mgr. Petra Luptáka v Banskej Bystrici je zistiteľné, že za obdobie desiatich mesiacov odpracovala matka maloletého len 108,5 hodín za 217 dní, čo vychádza dve hodiny práce denne. Ak je maloletý W. školou povinný, matka sa o neho celodenne osobne nestará a nič jej nebráni, aby si hľadala zamestnanie v rozsahu širšieho pracovného úväzku a popri tom aj externe študovala. Matkou tvrdený príjem vo výške 50 € mesačne spolu s výživným na maloletého a štátnymi dávkami nemôže pokryť výdavky na maloletého, ktoré matka tvrdí, z čoho odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie vyvodzuje, že ani matkou tvrdený príjem nezodpovedá skutočnosti. Všetky tieto skutočnosti musel súd prvej inštancie zohľadniť aj pri určení výživného na maloleté dieťa z dôvodu, že ako na to správne súd prvej inštancie poukázal, obaja rodičia majú podľa §-u 62 ods. 1 Zákona o rodine vyživovaciu povinnosť k dieťaťu, ktorá trvá do času, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Ak je pre zmenu rozhodnutia o výživnom podľa §-u 78 ods. 1 Zákona o rodine podstatná zmena pomerov na strane rodičov alebo maloletého dieťaťa a súd takúto podstatnú zmenu nezistil z dôvodu, že v rozsudku Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 5P/332/2013 zo 06. 02. 2014 nie sú vôbec popísané osobné a majetkové pomery zúčastnených osôb, z ktorých súd pri schválení dohody rodičov o výške výživného vychádzal, ako aj z dôvodu, že reálny príjem oboch rodičov zistiteľný nie je, nemá súd prvej inštancie, na základe akých skutočností dospieť k názoru, že sú naplnené zákonné podmienky pre zmenu rozhodnutia o výživnom podľa §-u 78 ods. 1 Zákona o rodine. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že dôvody na zvýšenie výživného pre maloletého W. preukázané neboli, a bolo potrebné návrh matky na zvýšenie výživného zamietnuť.

10. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia

nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).